

Synteza częstotliwości DDS

Do urządzeń o bezpośredniej przemianie częstotliwości

instrukcja obsługi – wersja programu v1.x

Widok wyświetlacza LCD w czasie pracy:

Zakres (pasmo) 40m,
modulacja LSB (SSB z wstęgą dolną - d),
wskazanie S-metra 9+10dB.

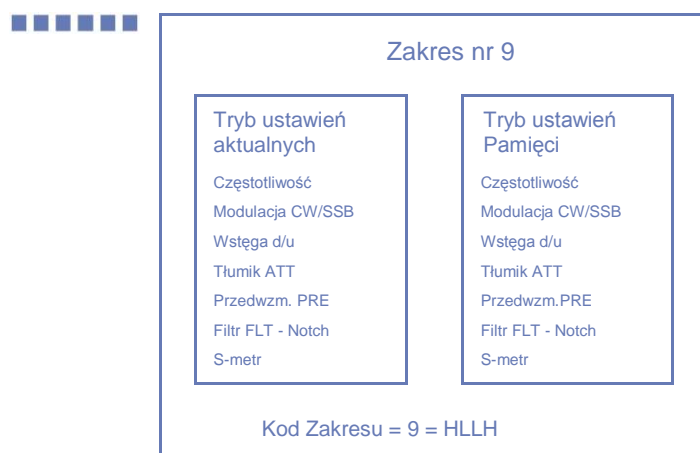
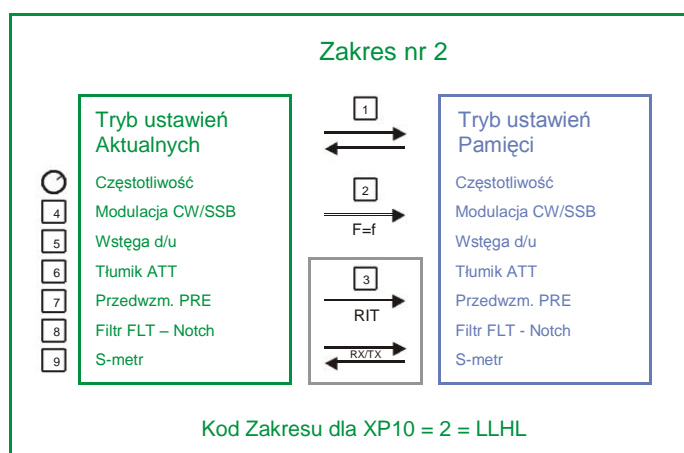
Możliwości syntezy w tej wersji programu:

- 10 zakresów częstotliwości (pasm) – od 0 do 9
- Pamięć 20-stu ustawień częstotliwości (po 2 na każdym zakresie, paśmie)
- S-metr
- SWR-metr
- Wybór mnożnika częstotliwości wyjściowej: x1, x2, x4
- Przesunięcie częstotliwości w trybie CW – CW Shift

Uproszczony schemat struktury programu:

Wybór zakresu pasma

* → 0 ... 9

Pozostałe kody:

0 = LLLL , 1 = LLLH , 2 = LLHL , 3 = LLHH , 4 = LHLL , 5 = LHLH , 6 = LHHL , 7 = LHHH , 8 = HLLL , 9 = HLLH

Przeznaczenie poszczególnych klawiszy:

- ¹ Przełącza pomiędzy ustawieniami aktualnymi i zapamiętanymi – przełączane są następujące ustawienia:
  1. Częstotliwość pracy
  2. Modulacja CW lub SSB
  3. Wstęga boczna: dolna (d) lub górna (u)
  4. Stan (zał./wył.) tłumika ATT i przedwzmacniacza PRE
  5. Notch załączony/wyłączony
  6. S-metr, załączony/wyłączony
- ² Zapamiętuje aktualne ustawienia w pamięci..
- ³ Zapamiętuje aktualne ustawienia oraz włącza RIT. W RIT w czasie odbioru obowiązują wszystkie ustawienia trybu aktywnego, natomiast w czasie nadawania – ustawienia zapamiętane w pamięci.
- ⁴ Przełącza modulację: CW / SSB
- ⁵ Przełącza wstęgę: górną/dolną (u/d)
- ⁶ Załącza/wyłącza tłumik ATT
- ⁷ Załącza/wyłącza przedwzmacniacz PRE
- ⁸ Załącza/wyłącza filtr FLT - Notch
- ⁹ Załącza/wyłącza S-metr
- ⁰ Przy wciśniętym klawiszu ⁰ krok przestrajania zwiększa się 100-krotnie.
- * Zapisanie wszystkich ustawień aktualnego zakresu do pamięci nieulotnej i przejście do oczekiwania na wprowadzenie numeru nowego zakresu 0-9. Jeśli po naciśnięciu * wyłączymy transceiver, to po jego ponownym włączeniu, będą zachowane wszystkie jego ustawienia
- # Przejście do wprowadzenia częstotliwości bezpośrednio z klawiatury.

Widok wyświetlacza LCD układu syntezy z włączoną większością funkcji:

14.150.000 ssb u
ATT RIT FLT s 9

Pasma 20m, modulacja USB (ssb – u), włączone: ATT, RIT, Notch (FLT), wskazanie S-metra 9.

Szczegółowe omówienie niektórych funkcji

Przełączanie zakresów/pasm:

→ następnie cyfra od 0 do 9 – odpowiadająca numerowi zakresu/pasma.

Podział częstotliwości w ramach zakresów/pasm przedstawia tabela.

Zakres	Początek zakresu w Hz	Koniec zakresu w Hz
0	12.000	30.005.000
1	1.799.000	2.001.000
2	3.499.000	3.801.000
3	6.999.000	7.201.000
4	10.099.000	10.151.000
5	13.999.000	14.351.000
6	18.049.000	18.171.000
7	20.999.000	21.451.000
8	24.889.000	24.991.000
9	27.999.000	29.701.000

Wprowadzanie częstotliwości bezpośrednio z klawiatury:

→ następnie częstotliwość, poczynając od dziesiątków MHz →

Dozwolone jest uproszczone wprowadzanie częstotliwości np. żeby wprowadzić częstotliwość 14.000.000Hz wystarczy wybrać 14. Aby wybrać 7.050.000Hz – wystarczy wybrać: 0705. Żeby przestroić radio na 1.893.210Hz należy z klawiatury wybrać 0189321.

W tym trybie pracy klawisz cofa kursor o jedną pozycję w lewo, zerując znajdujące się tam cyfry. Można wtedy poprawić błędnie wprowadzoną cyfrę.

Po wprowadzeniu częstotliwości z klawiatury, zakres (pasmo) przełączany jest automatycznie, zgodnie z wartością wprowadzonej częstotliwości. Jeśli wybrana częstotliwość mieści się w jednym z zakresów od 1 do 9 to zostaje włączony odpowiadający jej zakres. Jeśli jest poza, to zostaje włączony zakres 0. Natomiast, wprowadzenie częstotliwości spoza zakresu 12.000 - 30.005.000 Hz, jest ignorowane (z wyjątkiem 00.000.001 Hz – przy takim wyborze, synteza przełączana jest do menu ustawień podstawowych).

CW Shift - Przesunięcie częstotliwości w trybie CW:

Założmy, że w trybie CW mamy włączoną górną wstęgę boczną, wtedy częstotliwość wskazywana na ekranie LCD będzie wyższa od częstotliwości heterodyny DDS o wielkość CW_Shift.

Wielkość CW_Shift wpisujemy w menu konfiguracyjnym syntezy, jako równy środkowej wartości częstotliwości filtra telegraficznego. W ten sposób na wyświetlaczu LCD podawana jest częstotliwość odbieranego sygnału.

Następnie, w trybie CW, zmieniamy wstęgę z górnej na dolną, wtedy częstotliwość syntezy zwiększa się o podwojoną wartość CW_Shift.

Przy zmianie wstęgi z dolnej na górną, częstotliwość zmniejsza się o podwojoną wartość CW_Shift.

Takie rozwiązanie pozwala zmniejszyć zakłócenia, za pomocą przełączania wstęg bez utraty odbioru sygnału telegraficznego.

Przy przejściu na nadawanie w trybie CW, jeśli w menu konfiguracyjnym syntezy ustawimy CW_Shift_TX = ON, to częstotliwość wyjściowa syntezy jest równa częstotliwości wyświetlanej na ekranie LCD – to jest częstotliwości odbieranej stacji, co pozwala formować sygnał telegraficzny bezpośrednio z sygnału wyjściowego syntezy.

Spójrzmy na przykład – w menu konfiguracyjnym jest ustawione CW_Shift = 700Hz i CW_Shift_TX = ON. Częstotliwość wyjściowa syntezy równa się 7004000Hz. W trybie CW przy włączonej górnej (u) wstędze na wyświetlaczu LCD widać częstotliwość 7004700Hz. Zatem stacja odległa stacja CW, pracująca na częstotliwości 7004700Hz będzie przez nas słyszana z tonem 700Hz ($7004700 - 7004000 = 700$).

Jeżeli przełączymy wstęgę z górnej na dolną (d), to częstotliwość na wyjściu syntezy zwiększy się do 7005400Hz i stacja pracująca wciąż na tej samej częstotliwości 7004700Hz nadal będzie odbierana z tonem 700Hz ($7005400 - 7004700 = 700$).

Po przejściu na nadawanie, częstotliwość wyjściowa syntezy w obu przypadkach będzie wynosić 7004700Hz.

Jeśli na syntezie ustawimy odpowiedni mnożnik 2 lub 4, to tyle samo razy zwiększy się CW_Shift, ale po przejściu sygnału przez przesuwnik fazowy mieszacza, zostanie on podzielony przez ten sam współczynnik i wróci do poprzedniej wartości.

Menu konfiguracyjne syntezy:

Menu wywołujemy przez wprowadzenie z klawiatury częstotliwości 1 Hz w następujący sposób:.

→ 0 → 0 → 0 → 0 → 0 → 0 → 0 → 0 → 1 →


```
F VAL CW Iv Sm Q
Select * Next #
```

Po wejściu do menu konfiguracyjnego, pokazywane pozycje wybieramy klawiszem: *

Opis poszczególnych opcji menu:

F – ustawienie częstotliwości generatora wzorcowego, zamontowanego na płycie syntezy oraz ustawienie mnożnika częstotliwości wyświetlanej na ekranie - 1, 2 lub 4 razy względem częstotliwości wyświetlanej na ekranie LCD.

VAL – ustawienie kroku przestrajania częstotliwości impulsatora (enkodera) oraz napięcia odniesienia komparatorów impulsatora.

CW – ustawienie wartości przesunięcia częstotliwości w trybie CW oraz włączenie/wyłączenie CW Shift przy przejściu na nadawanie w trybie CW.

Iv – Wybór stanów logicznych dla różnych ustawień:


```
ATT PRE FLT CW U
H H L H L
```

Na przykład, jeśli dla U ustawić wartość H (high), to przy ustawieniu górnej wstęgi, na wyjściu syntezy U/Dsb (styk 1, złącze XP9) pojawi się napięcie +5V, a przy dolnej – 0V. Natomiast gdy ustawimy dla U wartość L (low) – to będzie odwrotnie – przy ustawionej wstędze górnej na wyjściu D/Usb będzie 0V, a przy dolnej +5V
Analogicznie dzieje się dla ATT, PRE, FLT, CW

Sm - kalibracja S-metra.

Q - zapis ustawień i wyjście z menu

Szczegółowy opis kalibracji S-metra.

Po wejściu w menu do trybu kalibracji S-metra, wyświetlacz LCD pokazuje:

```
Set U in = s 1
Uadc0.48v Next #
```

Za napisem Uadc wyświetlana jest wartość napięcia otrzymywanego z detektora ARW lub detektora S-metra na wejściu przetwornika A-C układu syntezy (kontakt 1 złącze XP8). W prawym górnym rogu ekranu wyświetlana jest kalibrowana wartość wskazania S-metra, dla której należy podać wartość napięcia, zgodną z poniższą tabelką i nacisnąć klawisz [#]. To znaczy należy z generatora podać sygnał o napięciu podanym dla S=1, a następnie nacisnąć klawisz [#]. Wtedy w prawym górnym rogu wartość 1 zmieni się na 2

```
Set U in = s 2
Uadc0.80v Next #
```

Następnie napięcie generatora należy podnieść do wartości odpowiedniej dla S=2 i ponownie przycisnąć klawisz [#] i tak dalej. Po wykonaniu ustawień dla S9+60dB wszystkie wcześniejsze ustawienia są zapisywane, a obraz na wyświetlaczu LCD wraca do menu konfiguracji syntezy.

S-metr	dBm	R wej. 50 Ω U, μV	R wej. 75 Ω U, μV
1	-121	0,2	0,24
2	-115	0,4	0,49
3	-109	0,8	0,98
4	-103	1,6	1,9
5	-97	3,2	3,9
6	-91	6,3	7,7
7	-85	12,6	15,4
8	-79	25,0	30,7
9	-73	50,0	61,3
9+10dB	-63	158	194
9+20dB	-53	500	612
9+30dB	-43	1580	1940
9+40dB	-33	5000	6120
9+50dB	-23	15800	19400
9+60dB	-13	50000	61200

Jeśli nie będziemy używać S-metra lub SWR-metra, to odpowiednie wejścia należy zewrzeć do masy syntezy. [Jak wynika z powyższego, w procesie kalibracyjnym S-metra, należy posługiwać się generatorem z kalibrowanym wyjściem – uwaga od tłumacza]